



Personage Lezen

Vorbereiding:

- Zorg voor voldoende dag- en weekbladen en de beschikbaarheid van nieuwssites. Maak hiervoor gebruik van de [Nieuwsservice Digitaal](#)

Onderwijsniveau: Voortgezet onderwijs

Vak: Nederlands

Lesduur: 50 minuten

Leerdoel: leerlingen weten wat de tekstkenmerken zijn van boekrecensies. Leerlingen weten welke verschillende argumenten in boekrecensies gebruikt worden.

Werkvorm: introductie klassikaal, kern 1 in tweetallen, kern 2 klassikaal en in tweetallen, afsluiting klassikaal

Introductie (10 minuten)

Laat de leerlingen enkele boekrecensies lezen via de Nieuwsservice Digitaal. Concludeer samen welke onderdelen in de meeste boekrecensies voorkomen: feitelijke gegevens (schrijver, auteurs, prijs, etc.), een samenvatting (zonder te veel te verklappen), een analyse en een beoordeling.

Kern (30 minuten)

1. De leerlingen analyseren in tweetallen drie boekrecensies. Ze markeren de verschillende onderdelen (uiteenzettend, beschouwend, betogend) door elk onderdeel een andere kleur te geven.

2. Vertel dat in boekrecensies de volgende argumenten worden gebruikt:

- Realistisch argument: een boek is goed (of slecht) als het de werkelijkheid (niet) goed weergeeft, als de wereld van het verhaal (on)waarschijnlijk is
- Moreel argument: een boek is goed (of slecht) als er bepaalde ideeën over seks, godsdienst, moraal of politiek in voorkomen
- Structureel argument: een boek is goed (of slecht) als het (g)een hechte structuur heeft, als het verhaal (niet) goed in elkaar zit, als (niet) alles met elkaar samenhangt
- Stilistisch argument: een goed boek is in een goede (of slechte) stijl geschreven
- Vernieuwingsargument: je moet van een boek iets kunnen leren; er moeten originele ideeën en prikkelende gedachten in staan
- Gevoelsmatig argument: een boek moet je emotioneel raken; het moet je vermaken, ontroeren, boeien
- Intentioneel argument: de recensent veronderstelt dat de schrijver een bepaalde doelstelling met zijn verhaal heeft en beoordeelt of de schrijver erin geslaagd is die doelstelling te realiseren

De leerlingen bekijken in dezelfde tweetallen welke argumenten er in de door hen gekozen boekrecensies aan bod komen.

3. De leerlingen vertellen aan hun buurman/buurvrouw welk boek van de geschreven boekrecensies ze zelf zouden willen lezen en lichten hun keuze



toe. Is iedereen gevoelig voor dezelfde soort argumenten of zit hier verschil in?

Afsluiting (10 minuten)

Bespreek de opdracht klassikaal na. Ga eventueel ook in op verschillen tussen verschillende nieuwsmedia. Schrijven alle nieuwsmedia bijvoorbeeld over dezelfde boeken? Zijn sommige nieuwsmedia strenger dan andere nieuwsmedia? Legt bijvoorbeeld de ene krant de nadruk meer op de beoordeling dan een andere krant? Differentiatie Laat de leerlingen recensies over hetzelfde boek (of film/toneelstuk) uit verschillende nieuwsmedia vergelijken of discussieer over de vraag of een recensie betogend 'moet' zijn. En: is een recensie (mede) verantwoordelijk voor het succes van een boek?